

De stemming van 8 april 2012

De afgelopen weken hebben zowel binnen links als rechts wat interne verschuivingen plaats gevonden. Dat is goed te zien als de uitslag van vandaag vergeleken wordt met de uitslag van 7 weken geleden. De PVV is deze week 2 zetels gedaald, naar de laagste score sinds de verkiezingen van 2010. VVD en CDA zijn beide 1 zetel gestegen.

Aan de linkerkant zien we dat de PvdA fors gestegen is sinds het dieptepunt van 7 weken geleden. De huidige stijging van 2 zetels brengt het totaal op 9. Daarmee staat de PvdA op een even groot verlies als het CDA (-7).

Bij de overige partijen zien we een daling van de SP met 1 zetel. Sinds de PvdA weer aan het terugkomen is, is de SP 4 zetels gedaald en D66 2 zetels.

Peiling van politieke voorkeur Tweede Kamer

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2010	19-2-2012	25-3-2012	8-4-2012	Versch. vorige week	Versch. 2e Kamer
VVD	31	31	31	32	1	1
PVV	24	24	21	19	-2	-5
CDA	21	12	13	14	1	-7
VVD+PVV+CDA	76	67	65	65		-11
PvdA	30	14	21	23	2	-7
SP	15	33	30	29	-1	14
D66	10	17	15	15		5
Groen Links	10	7	6	6		-4
ChristenUnie	5	5	6	5	-1	
SGP	2	3	3	3		1
Partij voor de Dieren	2	3	3	3		1
50Plus	0	1	1	1		1
Totaal	150	150	150	150		

Vooralsnog lijkt de stijging van de PvdA volledig op het conto te komen van de vervanging van Cohen door Samsom. Enerzijds blijkt dat uit het feit dat de stijging van de PvdA in gelijke mate is gebeurd onder de diverse inkomensklassen. Scoorde de PvdA 7 weken geleden ongeveer 9% bij de hogere en lagere inkomens, nu is dat ongeveer 15%. (Historisch gezien is dat opmerkelijk, omdat in het verleden de PvdA het veel beter deed onder de lage inkomens, dan onder de hoge inkomens. Maar onder die laagste inkomens is de SP nu nog steeds bijna 2 keer zo groot).

Anderzijds blijkt dat uit de score van Samsom als we die vergelijken met die van de andere fractievoorzitters van de grotere partijen. Cohen scoorde in zijn laatste periode rond de 4,5. Nu scoort Samsom 5,7, daarmee staat hij ruim op de 3e plaats. Opmerkelijk daarbij is dat hij nog relatief laag scoort bij de PvdA-kiezers (6,8), maar dat wordt gecompenseerd door relatief hoge scores bij de andere partijen. Dit kunnen "wittebroodsweken" zijn van een nieuwe leider. Maar is op dit moment wel de basis van het "herstel" van de PvdA.

<i>verticaal geperceenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
Roemer	6,6	5,4	6,1	6,5	7,0	7,0	8,2	7,2
Pechtold	5,9	4,1	6,0	6,2	7,4	6,6	5,5	6,8
Samsom	5,7	4,3	5,2	5,6	6,4	6,8	5,8	6,5
Haersma Buma	5,1	4,9	5,9	6,5	4,9	4,4	3,3	4,4
Blok	5,0	5,0	6,4	6,0	4,8	4,0	3,4	4,2
Sap	5,0	3,7	4,8	5,1	5,8	5,4	5,1	6,1
Wilders	4,4	7,1	5,8	4,8	2,9	2,6	2,5	2,8

Via het oordeel over de fractievoorzitters is ook een ander interessant punt vast te stellen, namelijk het verschil in oordeel tussen de kiezers van 2010 die nu nog wel en nu niet meer de bewuste partij stemmen. Ten aanzien van Wilders, Samsom en Sap gaan we daar dieper op in.

- De kiezers van de PVV uit 2010 geven nu Wilders een 7,1. Degenen van deze groep die nu nog steeds PVV stemmen geven hem een 8,0. De score die Wilders in het verleden normaliter bij alle PVV-kiezers haalde. Maar degenen die nu niet meer PVV stemmen geven hem nu nog maar een 5,2. Dat laat zien dat het moeilijk is voor de PVV om die voormalige kiezers weer terug te winnen.

- Bij Groen Links zien we dat de kiezers uit 2010 Sap een 6,1 geven. Zij die nu nog steeds Groen Links stemmen geven haar een 7,1, en die dat niet meer doen een 5,7.

- Ten slotte zien we bij de PvdA dat de PvdA-kiezers uit 2010 Samsom een 6,8 geven. Zij die nog steeds PvdA stemmen geven hem een 7,1 en zij die niet meer PvdA stemmen een 6,3. Vergeleken met Wilders en Sap is dat dus relatief hoog. Maar dat lijkt gewoon te zijn met een nieuwe en relatief onbekende leider, waarbij het imago nog niet zo uitgekristalliseerd is. Een verdere forse stijging van de PvdA kan alleen als er kiezers worden teruggewonnen van de SP. En daarvan kan vastgesteld worden dat Roemer met een 7,0 het zelfs wat beter doet dan Samsom. Bij de PvdA-kiezers uit 2010 die inmiddels aangeven SP te stemmen scoort Roemer een 7,8.

Verwacht kan worden dat de resultaten van het beraad in het Catshuis en de wijze waarop er door de partijen wordt gereageerd een forse invloed zal hebben op de electorale verhoudingen. De vraag is echter of daardoor nog forse overgangen tussen rechts en links zullen plaatsvinden.